№ 37 Մարտի 7 (19) **1880** Մարտի 7 (19) № 37

ԻՆՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

Տարեկան գինը 10 րուբլ, կէս տարվանը 6 րուբլ։
Առանձին համարները 5 կոպէկով։

Թիֆլիսում գրվում են միմիայն խմբագրատան մէջ։

Օտարաքաղաքացիք դիմում են ուղղակի
Тифлисъ. Редакція „Мшакъ“

ՄՇԱԿ

Խմբագրատունը բաց է առաւօտեան 10—2 ժամ
(Բացի կիրակի և տօն օրերից)

Յայտարարութիւն ընդունվում է ամեն լեզուով։

Յայտարարութիւնների համար վճարում են
իւրաքանչիւր բառին 2 կոպէկ։

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Գոնէ օրինակ առնէին։—Ներքին տեսութիւն։ Նամակ Երևանից։ Նամակ խմբագրին։ Նամակ խմբագրին։ Նամակ խմբագրին։ Ներքին լուրեր։—Արտաքին տեսութիւն։ Աւստրո-Ռնգարիա։—«Մշակի» հեռագիրներ։—Յայտարարութիւններ։—Բանասիրական։ Խենթը։

ԳՈՆԷ ՕՐԻՆԱԿ ԱՌՆԷԻՆ

Մինչև որ Ռուսաստանի պէս մի հզօր պետութիւն հաւասար աչքով է նայում իր բոլոր հպատակների վրա, ինչ ազգութեան կամ դաւանութեան և պատկանէին նրանք, առանց խտրութիւն դնելու իր հպատակների մէջ նշանակում է ամենաբարձր թէ քաղաքական և թէ զինուորական պաշտօնների վրա՝ ռուսին, հային, լեհացուն, գերմանացուն կամ վրացուն և դեռ նորերումս Թագաւոր Կայսրը արժանացրել է իր պետութեան ամենաբարձր պաշտօնը շնորհել մի հային, կոմս Լօրիս-Մէլիքօվին,—մեր հարևան պետութեան մէջ, Թիւրքիայում, որտեղ ամենաբազմաթիւ է հայ ազգութիւնը, հայը արհամարհված է, հայը ոչինչ պատիւ չունի։

Փոխանակ օգուտ քաղելու ընդունակ տարրից, հայերից, նշանակելով նրանց պետական պաշտօնների մէջ, Թիւրքիան հալածում է նրանց, փակում է հայերի առջև ամեն ճանապարհներ դէպի պետական որ և է ասպարէզ։ Մենք ուրախացանք երբ լսեցինք որ վերջապէս Թիւրքիան խելքի եկաւ և նշանակեց Զէյթունի գայմագամի պաշտօնի վրա մի հային,—բայց շատ ժամանակ չանցաւ և մեր ուրախութիւնը ջուր յայտնվեցաւ։ Ինչպէս մեզ հաղորդում են, այդ հայաբնակ նահանգում նշանակված հայ գայմագամն էլ չը հաստատվեցաւ Բ. Դրան կողմից, այլ այդ պաշտօնը կրկին ստացաւ մի Թուրք...

Ուրեմն Թիւրքիան աշխատում է ոչ թէ միայն բարձր պաշտօնների մէջ հայերին չը նշանակել, այլ ամեն միջոցներ է գործ դնում որ հայը ամենափոքր և ամենաաննշան պաշտօնն էլ երբէք չը ստանայ պետութեան մէջ։

Դորանով ո՞ւմն է վնասում Թիւրքիան, կը հարցնենք մենք... դորանով նա ի հարկէ գլխաւորապէս իրան է վնասում, որովհետև հալածելով հային, նա ինքն զրկվում է օրինաւոր, ընդունակ, հասկացող, տաղանդաւոր պաշտօնեաներից, ուրեմն թուլացնում է իր պետական ներքին կեանքի կանոնաւոր և առաջադէմ զարգացման համար ամենահարկաւոր ոյժերը։ Դա պետական անձնասպանութիւն է։

Թող Թիւրքիան օրինակ առնէր եթէ ոչ Ռուսաստանի պէս քաղաքակրթված երկրից, այլ գոնէ այնպիսի երկիրներից, ինչպէս Եգիպտոսն է, կամ Պարսկաստանը։

Բաւական է բերել այստեղ մի քանի անուններ, որպէս զի համոզվենք, որ Եգիպտոսը և Պարսկաստանը գնահատում են հայի պետական ընդունակութիւնները և այդ երկիրներում բազմաթիւ հայեր վարած են միշտ և վարում են մինչև այժմ պետական ամենանշանաւոր պաշտօններ։

Ո՞վ չը գիտէ թէ Եգիպտոսի անունը կապված է Նուբար-փաշայի անուան հետ, ո՞վ չէ լսել որ Պարսկաստանի պետական ամենաբարձր պաշտօն ունեցող մարդիկների շարքում բազմաթիւ հայոց ազգանուններ են պատահում։

Յիշենք միայն այդ անուններից մի քանիսներ։ Պարսկաստանի այժմեան պետական ընդհանուր վառօդապետը հայ է՝ Զօրհանգիր-խանը, պարսից դեսպանը Փարիզում հայ է՝ Նազար-աղան, նոյն երկրի դեսպանը Լոնդոնում հայ է՝ Մելքում-խանը, նոյն պետութեան դեսպանը Վիեննայում դարձեալ հայ է՝ Նարիման-խանը, և այլն....

Ուրեմն որտեղ է հասել Թիւրքիան մոլեռանդութեան և յետադիմութեան կողմից, որ այդ պետութիւնը համեմատելու ժամանակ այնպիսի պետութեան հետ անգամ, ինչպէս Պարսկաստանն է, մարդը ստիպված է ակամայ բացականչել՝ գոնէ Պարսկաստանից օրինակ առնէր....

Գ. Ա.

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՆԱՄԱԿ ԵՐԵՒԱՆԻՑ

15 փետրվարի

Երէկ, փետրվարի 14-ին, Երևանի քաղաքային վարչութեան մէջ տեղի ունեցած նիստը չափա-

ԽԵՆԹԸ

ԱՐԿԱԾՆԵՐ ՎԵՐՋԻՆ ՌՈՒՍ-ԹՈՒՐՔԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՑ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ

—

Ժ.

Բէկի առանձնական վրանը բաղկացած էր երկու մասներից, որոնցից մէկի մէջ զետեղված էր նրա կանանոցը, իսկ միւս բաժինը նրա ընդունարանն էր։ Վրանի կազմուածքը պարզ էր, որպէս առհասարակ լինում են խաշնարած քրդերի չադրները. նա կարված էր ամբողջապէս սև կապերտից, որ գործված էր նրա կնիկների և աղախինների ձեռքով։

Բէկը մտաւ ընդունարանը և հրամայեց իր հետ եկող ծառային, որ վարագոյրները ցած թողնէ ու գնայ։ Այնտեղ մենակ նստած, կարծես, մէկին սպասում էր նա։ Վրանի առաստաղից քարշ ընկած լապտերը ծխրտում էր աղօտ լուսով։ Կանանոցի բաժնից ձայն չէր լսվում, երևի բոլորը քնած էին։

Յայտնվեցաւ Կրպօն, այսինքն նոյն քուրդը, որին յանձնեց բէկը կողոպտված վաճառականներին հիւրասիրելու։

—Հանգիստ են քո հիւրերը, հարցրեց բէկը, մի խորհրդաւոր ժպիտով նայելով ծառայի երեսին։

—Իմ բարի տիրոջ շնորհիւ հանգիստ են... պատասխանեց խորամանկ քուրդը,—կերան, խմեցին, օրհնեցին քո կեանքը և քնեցին՝ գուցէ երազի մէջ կը տեսնեն, թէ գտնելու են իրանց ապրանքները...

—«Դժոխքից մեռելը յետ չէ դառնում»..., ասաց բէկը հեգնութեամբ,—որտեղ պահեցիք ապրանքները։

—Մեր գիւղում, կաղ Ալօի տանը։

—Լա՛ւ բաներ են։

—Աստուած ոչ մի անգամ այսպիսի թալան չէ ձգել մեր ձեռքը, բէկ,—ոսկի, արծաթ, աբրեշումի և շալի գործուածներ, մի խօսքով, ինչ որ ուզես, կը գտնես։

—Ձեզ չը տեսա՞ն գիւղը մտնելու ժամանակը։

—Ո՞վ պիտի տեսնէր, գիւղում մարդ չի մնացել, բոլորն իրանց անասունների հետ գնացել են եայլաղ *). Մնացել են մի քանի հայի ընտանիքներ, նրանք էլ կոյր հաւի նման, հէնց որ մութը պատում է, երկիւղից իրանց խրճիթներից դուրս չեն գալիս, փակվում են, ու գլուխները դնում, քնում են։

—Ո՞րտեղ պահեցիք ապրանքները։

—Ալօի տանը, ասեցի, այդ հին գայլի տան մէջ հարիւրաւոր ծակեր կան, մէկի մէջ լցրեցինք, դռները կողպեցինք։ Սատանան էլ չէ կարող գտնել։ Ահա բանալիները բերել եմ հետս, ասաց նա և տուեց բէկին երկու բանալիներ։

—Ալօն մեր հաւատարիմն է, վնաս չունի, նկատեց բէկը,—առաջին անգամը չէ, որ նա այսպիսի ծառայութիւններ է անում մեզ։

Վերջացնելով իր կարգադրութիւնների պատմութիւնը, Կրպօն սկսեց նկարագրել, թէ որպէս յարձակվեցան քարվանի վրա, որպէս կողոպտեցին, ով ինչ քաջութիւններ գործեց և այլն։

*) Եայլաղ նշանակում է անասուններ արածացնելու տեղ, արօտատեղ։

—Շատ ապրես, Կրպօ, ես քո քաջութիւնները միշտ գնահատել եմ, պատասխանեց բէկը։—Երբ այդ անպիտաններին կը հեռացնենք այստեղից (խօսքը մուղիրի մասին էր) ես կը բաժանեմ կողոպուտը և ձեզանից ամեն մէկը կը ստանայ իր արժանաւոր բաժինը։

Կրպօն գլուխ տուեց և ոչինչ չը խօսեց։

—Բայց ինձ տանջում է մի միտք, առաջ տարաւ բէկը ծանրութեամբ,—ես կը ցանկանայի, որ այդ գործը չը կատարվէր, քանի որ այդ մարդը այստեղ էր։

—Մուղիրի համա՞ր ես ասում։

—Այո, մուղիրի համար։

—Մեծ ցաւ չէ, խօսեց Կրպօն ծիծաղելով,—մենք մուղիր էֆէնդիին այստեղից փառքով և ընծաներով ճանապարհ կը դնենք, այնպէս որ, նա շատ գոհ կը գնայ մեր մօտից։ Բայց ետևից երկու ձիաւոր կուղարկենք, դեռ Արզրում չը հասած, գլուխը կը կտրեն և մեր տված ընծաները յետ կը բերեն։ Եւ մուղիր էֆէնդին էլ չէ կարող գնալ վալիի մօտ, որ պատմէ, թէ ինչ տեսաւ այստեղ։ Լաւ եմ մտածել։

Բէկը իսկոյն չը պատասխանեց, նա լուռ մտածում էր։

—Սպանութիւնը, ի հարկէ, կը կատարվի մեր երկրի սահմաններից դուրս, Արզրումի մօտակայքում, աւելացրեց Կրպօն,—այն ժամանակ մեղքը մեզանից հեռու կը լինի, ոչ ոք չէ կարող կասկածել մեր մասին։

—Հարկաւոր չէ, պատասխանեց բէկը բոլէական մտածութիւնից յետոյ,—եթէ վալիին տեղեկութիւն տան, ես նրան ուրիշ կերպով կը գոհացնեմ և նա սուս կը կենայ....

Կրպօն, որպէս թէ մի նոր բան միտը բերելով, ձեռքը տարաւ իր լայն ծոցը և այնտեղից դուրս բերեց թաշկինակի մէջ փաթաթած մի արծաթէ արկղիկ, որը զարդարած էր գեղեցիկ քանդակներով։ Արկղիկը տուեց բէկին, ասելով.

—Այդ բանը չը թողեցի, որ Ալօի տանը մնար, փոքր էր, կարող էր կորչել։

Բէկը բաց արեց արկղիկը, նրա մէջ իրանց պատշաճաւոր տեղերում դարսված էին զանազան տեսակ կանացի զարդեր,—մատանիներ, ապարանջաններ, մանեակներ—բոլորը ոսկուց և զարդարած թանգագին քարերով։

—Դրա տէրը մի հրէայ էր, ասում էր, որ այդ իրեղէնները Պօլսում շինել է տուել մի պարսիկ իշխանի համար, որը այս ձմեռ պէտք է հարսանիք անէր,—խօսեց Կրպօն ծաղրական կերպով։—Խեղճ հարսը զրկվեցաւ իր զարդարանքից։ Հրէան շատ էր ճրվճրվում, որ իրեղէնները նրան յետ տան. ես նրան հանգստացրի, որ ձայնը կտրէ։

Հանգստացնելը Կրպօի լեզւում սպանելու նշանակութիւն էլ ունէր։

—Հիմայ կարող ես գնալ, Կրպօ, հրամայեց բէկը,—հիւրերիդ լաւ պատիւ տուր։ Առաւօտեան կը մտածենք, թէ ինչ պէտք է անել։

Աւազակապետը գլուխ տուեց և հեռացաւ։

Ընթերցողը նկատեց, որ Կրպօն նոյն իսկ աւազակապետն էր, որ վաճառականների քարվանը կողոպտել էր, իսկ այժմ հիւրասիրում էր նրանց։ Եւ աւազակների այդ խումբը պատկանում էր Ֆաթթահ—բէկին, որի օգնութեանը և պաշտպանութեանը դիմել էին կողոպտված վաճառականները, որպէս տեղային բարեկարգութեանց վրա հսկողի և սահմանապահի։

Կրպօի հեռանալուց յետոյ բէկը դեռ երկար նստած, զննում էր իր առջև դրած գեղեցիկ իրեղէնները։ Նա ինքն էլ չէր հասկանում, թէ ինչու այն փայլուն գոհարները այնքան գրաւում էին իրան։ «Ես այս արկղիկը կուղարկեմ Արզրումի

զանց հնազանդէր էր։ Ներկայ էին զանազան ի-րաւաբաններ գրեթէ մեծ մասը, բայց դոցանից ամբողջ [illegible] ունկնդիրնե-րով։ Նիստը բացվեց երեկոյեան ժամ 7-ին. Նա-խագահում էր ուպրավայի անդամ պ. [illegible] Պապաջանեանը, թէև ներկայ էր քաղաքագլուխ պ. Ղորղանեանը. թէ ինչու քաղաքագլխի ներ-կայութեամբ նիստին նախագահում էր ուպրա-վայի անդամը, այդ բացատրվում է նորանով, որ անցեալ նիստում կայացած քննողական յանձնա-ժողովի [illegible] Ղորղանեանին, որպէս այն յանձնաժողովի նախագահի, որի վրա Դուման պարտք էր դրել [illegible] Երեւան։ [illegible] Հաջի Միրզա-Հուսէյին բէգը։ Ահա այդ էր պատճառը, որ այդ օրը պ. Ղորղանեանը որպէս պատասխանատուութեան ենթակայ, նորա պաշտօնը վարում էր պ. Պապաջանեանը։ [illegible]

Արդեօք այս օրվայ պ. Պապաջանեանի նախա-գահութեան մասին [illegible] նահանգապետին, թէ ոչ, և արդեօք թէ նա, այլ ամենից շատ քուէ ստացող ձայնաւոր պէտք է նախագահի նիստին, [illegible] Ղորղանեանը [illegible] պատասխանատու, [illegible] Որովհետեւ ներկայ նիստը պէտք է քննէ պ. Ղորղանեանի գործունէութիւնը և նորա հետ Հա-ջի Միրզա-Հուսէյնի բէգի, ուստի, իմ կարծիքով, ասաց նա, պէտք է [illegible]

[illegible]

ասածները հաստատում էր ոչ թէ լոկ խօսքերով, այլ փաստերով և գրաւոր ապացոյցներով։ Իսկ թէ չէ յաջողվել նորան շուտով պաշարեղէն ստանալ Թիֆլիսից, այդ մեղքը ոչ թէ նորանն է, այլ Հա-ջի-Միրզա-Հիւսէյին բէգին, որը հայից և թուրքից ձայնաւոր ընտրվեց և վերջը յանձնաժողովի անդամ դարձաւ։ Նա, որպէս յանձնաժողովի անդամ, ասել է նախագահին. «տուր ինձ փող, ես ունեմ գործակա-տարներ Թիֆլիսում, իմ սեփական ուղղերով խոստանում եմ շատ արժան գնով ալիւր հասցնել»։ Նա ստանում է յանձնաժողովից փող, բայց ով լինէր Ղորղանեանի տեղ, կարող էր կասկածել Հաջի Միրզա-Հուսէյին բէգի պէս հարուստ և բոլորից համակրութիւն վայելող մի անձի վերա-բերութեամբ։ Սպասում են օրեր, շաբաթներ, ա-լիւր չը կայ. պ. Ղորղանեանը հեռագրում է Թիֆլիս և տեղեկանում, որ յանձնաժողովի պատ-ւելի անդամը ոչ փող է ուղարկել Թիֆլիս և ոչ Երեւան ալիւր է ուղարկվում։ Ղորղանեանը յոյսը կտրելով Հաջուց դիմում է Էջմիածին և Ե-րեւանի զանազան կալուածատէրերից մէկից տասը, միւսից քսան խալվար ցորեն առնելով, որ և իցէ կերպով պահպանել է քաղաքը։ Երբ վերջացաւ պ. Ղորղանեանի բացատրութիւնը, ուզեց խօսել Հա-ջի Միրզա-Հիւսէյին։ Նա յայտնեց մի քանի ան-հիմն խօսքեր իր արդարութեան մասին և վերջը ա-ւելացրեց, թէ կը ներկայացնեմ գրաւոր բացատրու-թիւն։ Ձայնաւոր պ. Կ. Դաղամեանը խնդրեց գործը յետ գցել յաջորդ նիստին, ասելով թէ մենք այս բոլոր թէ վիճաբանութիւնները և թէ գրաւոր բացատրութիւնները պէտք է նորից քննենք։ Վարդան և Վասիլ Եղիազարեանները պնդեցին, որովհետև Հաջի Միրզա-Հիւսէյինի գործունէու-թիւնը կապ ունի Ղորղանեանի հետ, թէ գործը պէտք է մի տեղ վճռվի և թէ իւղճի դէմ է չը թողնել Միրզա-Հիւսէյինին գրաւոր բացատրութիւն տալ։ Դուման վճռեց նիստը յետ ձգել ամսիս 18-ին։

Ա. Եր.

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐԻՆ

—

Թէլաւ, 26 փետրվարի

Ամսոյս 19-ին տեղւոյս մայր եկեղեցում չքեղ հանդէսով կատարվեցաւ Թագաւոր-Կայսեր 25 ա-մեայ գահակալութեան յոբելեանը։ Պատարագը մատոյց հայր գործակալը, իսկ երգում էին օր. դպրոցի աշակերտուհիները նօտայով։ Մաղթանքնե-րից յետոյ ժողովուրդը դիմեց դէպի Վարդ. ու-սումնարանը, որտեղ հիանալի կերպով զարդա-րուած էին Կայսեր և Կայսրուհոյ պատկերները՝ գոյն գոյն ծաղիկներով, թագերով և վենզէլներով։ Հայր գործակալը մի ճառ խօսեց, մեկնելով ժո-ղովրդեան տօնի նշանակութիւնը, մաղթելով Կայ-սեր երկար և երջանիկ կեանք։ Այդ մաղթանքը ժողովուրդը ընդունեց բարձրաձայն «ուռաներով»։ Խօսեց և հայր Սուքիասեանցը սիստեմատիկաբար թուելով Ներկայ Կայսեր մտցրած օգտակար վերա-նորոգութիւնները։ Որովհետև հայր Սուքիասեանից նախապէս խնդրել էին Եագոր Տէր-Սարգսեանց և երեցփոխան Եագոր Սիմօնեանցը, ուստի խօսեց Վասպուրականի սովալլուկների վրա՝ կարդալով «Մշակի» № 19 տպած Վանից նամակը։ Իսկոյն բացվեցաւ ստորագրութիւն յօգուտ մեր սովեալ եղբայրների վերոյիշեալ հոգևորականների միջնոր-դութեամբ։ Մէկ ժամում հաւաքվեցաւ 306 րուբ-լի։ Ստորագրութեան միջոցում երկսեռ դպրոցնե-րի աշակերտները երգում էին։ Ուղարկելով ձեզ Թէլաւեցոց այս չնչին լումայն՝ խնդրեմ շուտով հասցնէք իր տեղը։ Համաձայն ժողովրդեան մեծա-մասնութեան ցանկութեան՝ խնդրեմ այս գումա-րից հանէք 100 րուբլի յօգուտ «Արարատեան» ըն-կերութեան, իսկ մնացածը սովեալներին։ Այս գու-մարից հանելով երկու րուբլի փոստի ծախսը,— մնացածը 304 ր. ուղարկում ենք ձեզ։ Խնդրեմ տպագրէք և նուիրողների ազգանունները ի միա-մտութիւն նոցա։ Ահա նրանք՝ Արտ. Տէր-Յարու-թիւնեանց 3 ր., Սօսի Եարալեանց 3 ր., Ե. Թա-թոսեանց 3 ր., Ե. Լ. Սարգսեանց 5 ր., Միք. Վարդազարեանց 5 ր., Յով. Սիմէօնեանց 3 ր., Գաս. Տէր-Սարգսեանց 5 ր., Յովսէփ Եարալեանց 5 ր., Աղայ փաթալեանց 3 ր., Յով. Դաւիթ-խա-նեանց 2 ր., Մար. Բէժանեանց 1 ր., Լիզա Մար-գարեանց 1 ր., Ար. Բէժանեանց 1 ր., Յար. Վախ-տանգեանց 1 ր., Ս. Գէորգեանց 1 ր., Միք. Խի-թարեանց 1 ր., Գլ. Թարխանեանց 1 ր., Գ. Սամ-սօնեանց 1 ր., Գլ. Գրիգորեանց 1 ր., Ա. Քամա-լեանց 3 ր., Գաս. Աթարէգեանց 2 ր., Յար. Կ. Յարութիւնեանց 1 ր., Վանօ Եալաղեանց 2 ր., Մար. Յովհաննէսեանց 3 ր., Փ. Փոլադեանց 2 ր., Ս. Խալիփեանց 1 ր., Միք. Կիրակոսեանց 1 ր., Գաս. Աբրահամեանց 1 ր., Մ. Պաստով վրացի 1 ր., Գ. Խազօրեանց 1 ր., Ե. Թամազեանց 1 ր., Աբ. Սարգսեանց 3 ր., Սար. Մարտիրոսեանց 1 ր., Մ. Ախպատելեանց 1 ր., Ե. Մարգարեանց 1 ր., Ան. Խիթարեանց 1 ր., Գաս. Յովհաննէսեանց 1 ր., Դ. Աբազեանց 1 ր., Կ. Դաւթեանց 1 ր., Տ. Իշխանեանց 1 ր., Պ. Փաթալեանց 1 ր., Գ. Ախ-պատելեանց 1 ր., Հայ ռմն 20 կ., Եօր. Օնիկով 1 ր., Գ. Կիրակոսեանց 1 ր., Գ. Նալբանդեանց 1 ր., Գ. Կուրդղելով վրացի 1 ր., Կ. Գաբելեանց 1 ր., Ս. Ղազարեանց 1 ր., Միք. Խիթարեանց 1 ր., Վ. Սիմէօնեանց 60 կ., Ա. Խէչոյեանց 1 ր., Մ. Մակ. Մարգարեանց 4 ր., Մայրա Տէր-Յարութիւ-նեանց 1 ր., Բ. Լուարսաբեանց 1 ր., Տ. Յարու-թիւնեանց 1 ր., Ս. Ստեփաննեանց 1 ր., Բ. Տէր-Յարութիւնեանց 1 ր., Մ. Վարդիէվ վրացի 1 ր. Տ. Իշխանով 40 կ., Փ. Բաղդոյեանց 20 կ., Գ. Ջաճուեանց 20 կ., Գ. Սօղրոյեանց 3 ր., Գ. Բ. Տէր-Սարգսեանց 10 ր., Վանօ Մարգարեանց 5 ր., Յով. Աւէտիքեանց 1 ր., Գր. Գրիգորեանց 3 ր., Ար. Տէր-Սարգսեանց 1 ր., Յով. Պետրոսեանց 1 ր., Վ. Ղուլիջանեանց 1 ր., Ս. Մզգսեանց 1 ր., Գ. Բարձումեանց 2 ր., Ար. Թունեանց 1 ր., Ս. Խիթարեանց 1 ր., Պ. Պետրոսեանց 1 ր., Զ. Յա-րութիւնեանց 1 ր., Գ. Բայնդուրեանց 1 ր., Ե. Դալաք-Սախոյեանց 1 ր., Եագ. Մկրտումեանց 3 ր., Սիդ. Ուլուխանեանց 1 ր., Մ. Փիփինեանց 1 ր., Ոս. Գրիգորեանց 40 կ., Մայիա Օսկանեանց 40 կ., Եւայ Ղաջարդուզեանց 1 ր., Սօփ. Գէոր-գեանց 1 ր., Աննա Յարութիւնեանց 1 ր., Բաբալէ Բէժանեանց 1 ր., Մարթա Ալխազեանց 1 ր., Սիդ. Ջուրաբեանց 1 ր., Կէկէլ Վարդազարեանց 1 ր., Նատօ Ասլանեանց 1 ր., Կէկէլ Բէժանեանց 2 ր., Կ. Ասլանեանց 20 կ., Թէր. Բէգիջանեանց 1 ր., Սօփ. Խիթարեանց 2 ր., Սանդ. Ասլանեանց 10 կ., Ռուս. Սարգսեանց 50 կ., Գէորգ ա. քահանայ Տէր-Սարգսեանց 5 ր., Ի. Ս. Ստեփանեանց 1 ր., Ս. քահանայ Տէր-Սարգսեանց 3 ր., Գէորգ Սար-գսեանց 3 ր., Ս. Բարձումեանց 3 ր., Յով. քահա-նայ Տէր-Յարութիւնեանց 3 ր., Մ. Տէր-Սահակեանց 1 ր., Մայիա Թաթոսեանց 1 ր., Տ. Յարութիւնեանց 20 կ., Սանդրօ Թաթոսեանց 1 ր., Պ., Յ., Ա., Մ. և Մ. Ախալ-Քալաքելեանք մէկ մէկ ր., Գ. Բաղ-դասարեանց 1 ր., Ս. Նաւոճեանց 1 ր., Իշ. Տ. Ռուսիէվ վրացի 1 ր., Յով. Խանգուլեանց 1 ր., Ե. Յարութիւնեանց 1 ր., Մ. և Ս. Մկրտումեանք 2 ր., Յ. Մարգարեանց 1 ր., Ալէք. Մարգարեանց 1 ր., Զ. Յովսէփեանց 1 ր., Աբ. Ախպատելեանց 1 ր., Դարչի Թաթուլեանց 1 ր., Աբ. Սարգսեանց 1 ր., Исаакъ Мамацовъ 1 ր., Ալէք. Պետրոսեանց 1 ր., Մ. Մարգարեանց 20 կ., Պ. Մկրտումեանց 20 կ., Քնինչ Խ. Տէր-Սահակեանց 10 ր., Եփեմ. Տէր-Սարգսեանց 1 ր., Ղուլ. Ղուլիջանեանց 3 ր., Իշ-հի Մ. Արղութեանց 1 ր., Իշ-հի Ով. Արղու-թեանց 1 ր., Ե. Բ. Տէր-Սարգսեանցի չորս որդիք 4 ր., князь Д. Челокаевъ 1 ր., к. Д. Аргутин-скій 1 ր., Նատօ Եարալեանց 2 ր., Նինօ Աբա-զեանց 1 ր., Աննա Ղուլիջանեանց 1 ր., Իշ-հի Չե-լոկաեվա 1 ր., Գ. Թաթոսեանց 5 ր., Աղայ Աբա-զեանց 5 ր., Յար. Դաւթեանց 3 ր., Իս. Եալա-ղեանց 5 ր., Քէթ. Մզգսեանց 3 ր., Գէորգի Խի-թարեանց 3 ր., Մէլ. Բէգիջանեանց 3 ր., Ստ. Մա-մացեանց 1 ր., Ե. Դէմուրեանց 1 ր., Վանօ Յա-րութիւնեանց 1 ր., Գլ. Խէզոյեանց 1 ր., Ղ. Խի-թարեանց 1 ր., Աղ. Տէր-Օհանեանց 1 ր., Դարչ Տէր-Օհանէսեանց 1 ր., Սօլ. Օնիկեանց 1 ր., Զ. Ախալքալաքելեանց 20 կ., Դ. Ալխազեանց 1 ր., Յար. Սարգսեանց 1 ր., Եագ. Սիմէօնեանց 5 ր., Ս. Խէչոյեանց 1 ր., Գ. Մզգսեանց 5 ր., Մարտ Ալխազեանց 3 ր., Մայիա Աղամեանց 1 ր., Օս Սուլխանեանց 20 կ., Սալ. Ստեփանեանց 1 ր. Կատօ Ղազարեանց 40 կ., Բ. Փրիդօնեանց 20 կ. Կէկ. Սախեանց 1 ր., Մաշօ Գրիգորեանց 1 ր.

[illegible]

—Այդ զարդարանքները [illegible] համար, միայն [illegible] համար պէտք է պահեմ...

[illegible]

տողներ, որ կչռում են, թէ դէպի ո՛ր կողմը պէտք էր ուղղել հարուածը։

Բէկի առջև դեռ դրած էր արծաթէ արկղիկը իր փայլուն իրեղէններով։ Կինը մի հարևանցի հա-յացք ձգեց նրանց վրա և անցաւ, նստեց վրանի մի կողմում, բարձի վրա։ Այդ իրեղէնները, որ ա-մեն կնոջ կարող էին խելքից հանել, մանաւանդ քրդի կնոջը, որ ամեն մի պսպղուն բանով երե-խայի նման հրապուրվում է,—այդ գոհարները այ-ժըմ երևում էին նրան որպէս ապակիի կտոր-տանքներ, որոնց սուր ծայրերը նշտարի նման ծա-կում էին նրա սիրտը։

Բէկը նկատելով նրա վրդովմունքը, ասաց.

—Ի՞նչու ես բարկացած, քեզ համար էլ բաժին կը հանեմ դրանցից։

—Ինձ համար մի պատառ է հարկաւոր, ուրիշ բան չեմ ուզում, պատասխանեց կինը դողդոջուն ձայնով։

Լապտերի աղօտ լոյսը ուղիղ թափվում էր նը-րա գունաթափ երեսի վրա, որ իր խռովութեան մէջ աւելի գեղեցիկ էր, որպէս զայրացած հրեշ-տակի դէմքը։

—Ի՞նչ է պատահել, Խուրշիդ, հարցրեց բէկը մեղմ ձայնով։—Չը լինի թէ վատ երազներ ես տե-սել։

—Ես երազներ չեմ տեսել, ես իմ աչքի առջև տեսնում եմ, թէ ինչ է կատարվում....

Բէկը չէր կարող կասկածել, թէ իր եղեռնական վարմունքը և իր ձեռքով կատարվող աւազակու-թիւնները և սարսափելի արիւնհեղութիւնները կա-րող էին վրդովեցնել իր կնոջը։ Որովհետև նա գի-տէր և համոզված էր, որ Խուրշիդը, որպէս ամեն մի քրդի կին, նրան հանգստութիւն չէր տայ, եթէ իր ամուսին այրը կը դադարէր աւազակութիւններ գործելուց։ Ուրեմն մի ուրիշ պատճառ պէտք է լինէր, որ գրգռել էր նրա բարկութիւնը։

Խուրշիդը բէկի միակ կինն էր, թէև որպէս մահմետական, նրան արգելված չէր ունենալ մի քանի կիներ, բայց քրդերի սակաւակնութեան սովորութիւնը մի կողմից, իսկ միւս կողմից՝ կար մի այլ պատճառ, որ նա չը կարողացաւ երկրորդ-երրորդ կիներ ունենալ։ Խուրշիդը քրդերի չէյխի աղջիկն էր, մի հզօր մարդու, որի հոգևոր իշխա-նութիւնը տարածվում էր բոլոր ցեղերի վրա,— մի մարդու, որի մի խօսքը բաւական էր ամենա-նշանաւոր ցեղապետին իր պաշտօնից զրկելու։ Եւ բէկը իր բանած դիրքով պարտական էր այդ մար-դուն, որի միակ փեսան էր։ Աւելացնել չէյխի աղջկայ վրա մի երկրորդ կին,—դա կը լինէր ան-պատւութիւն Խուրշիդի ազնւատոհմութեան դէմ։ Ահա այդ մտածութիւնները առաջ եկան բէկի մէջ, երբ նա տեսաւ իր կնոջ տխուր-զայրացած դէմքը։

Բէկը այժմ բոլորովին գործնական և աշխարհա-յին կէտից էր նայում իր սիրտը լեցնող զգաց-մունքի վրա, բայց նրա հոգեբանական կողմը, կար-ծես թէ, նա մոռացաւ։ Նա այժմ անհնարին էր համարում իր կնոջ սէրը փոխարինել մի ուրիշ սի-րով, որովհետև նա չէյխի աղջիկն էր։ Բայց երբ նրա աչքերը կրկին հանդիպեցան իր առջև դրած փայլուն իրեղէններին, կրկին նրա երևակայութեան մէջ պատկերացաւ այն նազելի արարածը, որի համար մի քանի րոպէ առաջ պատրաստում էր այդ իրեղէնները։

Նա հասկացաւ կնոջ վրդովմունքի պատճառը։ Այժմ նրա սրտին տիրեց մի և նոյն վայրենի կա-տաղութիւնը, որ յատուկ է գազաններին, երբ նը-րանք սիրահարված են լինում։

—Խուրշիդ, ասաց նա զգալի ձայնով,—ինչ ես պահանջում ինձանից։

—Ես պահանջում եմ, որ լուծված լինի մեր քա-բինը (ամուսնական կապը), ասաց նա հանդարտ կերպով.—ես այսուհետև քո կինը չեմ լինելու, առաւօտեան ձի կը նստեմ և կը գնամ իմ հօր տանը։

—Ի՞նչու համար։

—Ես չեմ ների, որ չէյխի աղջկայ տիկնութիւնը բաժանէր մի պիղծ հայ աղջիկ։

—Ես նրան կը պահեմ որպէս քո աղախին։

—Ես աղախիններ շատ ունեմ։

—Ես նրան սիրում եմ։

—Սիրիր, որքան կուզես, բայց այդ սէրը թանգ կը նստի քեզ...

—Ի՞նչ կանես։

—Այդ ես գիտեմ...

—Դու ինձ սպառնալիքներ ես կարդում, անզ-գամ.... Ես քեզ այս րոպէում ոտքերիս տակ կը փշրեմ մի կաւէ ամանի նման։

—Մի՛ շարժվիր տեղիցդ.տեսնում ես... ասաց կի-նը ցոյց տալով ձեռքում բռնած փոքրիկ ատրճա-նակը։

Այժմ նա ոտքի վրա էր։

Բէկը սարսափեց։ Նա չէր սպասում մի այսպի-սի վճռական քայլ իր կնոջ կողմից։ Մաքերի պա-տերազմը պահեց նրան րոպէական անշարժութեան մէջ, թէև նրա ձեռքը դրած էր գօտիում խրած դաշոյնի վրա։

Այդ միջոցին կանանոցի բաժնից լսելի եղաւ ե-րեխայի լալու ձայն, որ նոր էր զարթնել քնից։ Դա մի խաղաղական ձայն էր, որ կարծես ամոքեց երկու ամուսինների կատաղութիւնը։ Մայրական սէրը յաղթեց կանացի նախանձին և նա շտապեց դէպի լացող մանուկը, ասելով այս խօսքերը.

—Ես դարձեալ վրէժխնդիր կը լինեմ...

(Կը շարունակվի)

թօղ. Մակարեանց 3 ր., Մար. Ադամեանց 40 կ. կէկ. Բայնդուրեանց 1 ր., Լիզ. Պետրոսեանց 2 ր., Սօփ. Պետրոսեանց 1 ր., Մել. Ուշվերիձէ 40 կ., Ան. Ալխազեանց 1 ր., Ան. Պետրոսեանց 1 ր., Նատ. Ղազարեանց 3 ր., Քէթ. Սիմէօնեանց 1 ր., Թալալ փարեմուզեանց 1 ր., Դարօ Սափարեանց 1 ր., Կատ. Յարութիւնեանց 1 ր., Սօփ. Ռոստոմեանց 20 կ., Ան. Յարութիւնեանց 1 ր., Նինօ Ստեփանեանց 1 ր., Գայ. Սախեանց 1 ր., Բէկ. Սախեանց 1 ր., Կատ. Մատիկեանց 1 ր., Բագ. Գէորգեանց 2 ր., Ստ. Ստեփանեանց 1 ր., Կէկ. Թաթուսեանց 3 ր., Խան. Խիթարեանց 60 կ., Բար. Ադամեանց 20 կ., Տաս. Մկրտումեանց 40 կ.։ Ընդամէնը 304 ր.։

Տէր-Աբէլ Սուքիասեանց

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐԻՆ

—

Թիֆլիս, 29 փետրվարի

Կարդալով լրագիրներ տեղեկացայ, որ սովը տիրում է Հայաստանում, ես աշակերտ պ. պ. Կ. Բելախեանցի և Օ. Օրբելեանցի ուսումնարանի պարտք համարեցի հաւաքել իմ դասընկերներից նուէրներ յօգուտ Հայաստանի սովատանջների։ Եւ ահա առաջարկում եմ ձեզ 15 ր. 32 կ.։ Բարեհաճէք հասցնել ուր հարկն է։ Եւ խնդրեմ տպագրէք ձեր «Մշակ» լրագրում նուիրատուների անունները։

Ահա նուիրատուների անունները։ Ծովեանեան Մ. 1 ր., Բաժբէուքեան Պ. 20 կ., Շարիմանեան Բ. 10 կ., Տէր-Ջանեան Գ. 20 կ., Պէրոսեան Մ. 40 կ., Մանուկեան Ն. 22 կ., Շերմազանեան Բ. 1 ր., Թաթէոսեան Ս. 1 ր., Ջօրեան Ս. 40 կ., Ջառափեան Ա. 10 կ., Ջառափեան Հ. 10 կ., Սարաջեան Տ. 20 կ., Մամիկոնեան Ա. 40 կ., Մարտիրոսեան Գ. 20 կ., Վարդանեան Ի. 15 կ., Սկանդարեան Գ. 10 կ., Սարգիսեան Մ. 10 կ., Թաթէոսեան Պ. 20 կ., Աբրահամեան Պ. 20 կ., Ղալամքարեան Տ. 10 կ., Սայիփեան Ս. 10 կ., Մագարեան Կ. 10 կ., Մագարեան Գ. 10 կ., Ջաբուխչեան Գ. 1 ր., Ամբարդանով Ս. 40 կ., Թաթէոսեան Ա. 20 կ., Վահանեան Վ. 1 ր., Օհանեան Պ. 20 կ., Նիկօլաձէ Գ. 40 կ., Սափարեան Ա. 1 ր., Եարալեան Պ. 20 կ., Կիրկիտեան Գ. 10 կ., Ղալամքարեան Ս. 20 կ., Աւալեան Ա. 10 կ., Խիզանեան Ս. 20 կ., Շալամեան Ս. 10 կ., Մաղաքեալեան Գ. 10 կ., Ծովեանեան Ա. 20 կ., Ծովեանեան Կ. 20 կ., Ղարագեօզեան Ս. 50 կ., Տէր-Աբրահամեան Ս. 20 կ., Փիրհադով Մ. 10 կ., Տէրտէրեան Ա. 40 կ., Մաղաթեան Պ. 20 կ., Մագարեան Յ. 35 կ., Մետաքսապեան Գ. 10 կ., Եարամիշեան Տ. 10 կ., Մերվիլեան Բ. 20 կ., Այվազեան Ա. 20 կ., Սուսանեան Պ. 20 կ., Սուսանեան Խ. 20 կ., Հերհարեան Լ. 10 կ., Էլեարեան Գ. 10 կ., Փարսադանեան Ա. 10 կ.։— Ընդամէնը 15 ր. 32 կ.։

Ս. Ջօրեանց

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐԻՆ

—

Թիֆլիս, 1 մարտի

Սոյն ցուցակաւս ուղարկելով 83 րուբլ 30 կ., յօգուտ Տաճկաստանի հայ սովատանջների, որ ժողովեցի տեղւոյս օրիորդական գիմնազիում և մասամբ ծանօթներիցս, ուստի խնդրեմ բարեհաճէք տպագրել ձեր պատուական «Մշակ» լրագրում յիշեալ նուիրատուաց ազգանունները։

Օր. Ծովեանեանց 3 ր., օր. Արղութեանց 1 ր., օր. Բէհբութեանց 1 ր., օր. Տէր-Ստեփանեանց 1 ր., օր. Մարկոսեանց 2 ր., օր. Մելիք-Բէգլարեանց 2 ր., օր. Յուրինեանց երկու քոյր 1 ր., օր. Թամամշեանց 1 ր., օր. Կատարինէ Խօսրովեանց 1 ր., д-ца Бѣликъ Евгенія 50 к., д-ца Елизавета Яновская 1 р., օր. Եւգէնիա Նահապետեանց 1 ր., օր. Վարվարէ Մելիք-Նուբարեանց 1 ր., օր. Նատալիա Յուրինեանց 1 ր., օր. Բուդաղեանց Սոֆիա 1 ր., д-ца Куницкая Королина 30 к., д-ца Пригоре Александра 30 к., д-ца Карамоска Евгенія 20 к., օր. Ղազարեանց Կլավդիա 2 ր., д-ца Абхази Дарья 50 к., օր. Մանուչարեանց Եղիսաբէթ 50 կ., օր. Եւգենիա Շանշեանց 45 կ., д-ца Лазарева Анна 1 р., д-ца Вундеръ Леокадія 20 к., օր. Զուրաբեանց Սոֆիա 1 ր., օր. Բատխանեանց Տատիանա 1 ր., д-ца Варвара Жукъ 1 р., օր. Օլգայ Շախնազարեան 2 ր., д-ца Бусаева Вѣра 1 р., д-ца Брандъ Августа 1 р., օր. Եւգենիա Շաղինեանց 1 ր., օր. Նունէ Փրիդոնեանց 1 ր., օր. Եփէմիա Մեղվինեանց 1 ր., օր. Նունէ Այվազեանց 1 ր., д-ца Горбунова 1 р., д-ца Сулханова 50 к., д-ца Бординосъ 20 к., д-ца Никалаева 20 к., օր. Եղիսաբէթ Ամիրեանց 1 ր., օր. Մարիամ Վարդանեանց 1 ր., օր. Վարվարէ Զուրաբեանց 1 ր., օր. Թամարա Փիթոյեանց 1 ր., օր. Ալէքսանդրա Թարխանեանց 1 ր., օր. Եւգենիա Բաբեանց 30 կ., օր. Աննա Բաբանեանց 2 ր., օր. Վարվարէ Մարկոզեանց 2 ր., օր. Փարեշեանց 1 ր., д-ца Анжелина Шадинова 50 к., օր. Եղիսաբէթ Զավրեանց 1 ր., օր. Կատարինէ Միրվելեանց 1 ր., д-ца Казловская Наталія 1 р., օր. Աշխէն Գուլուլեանց 1 ր., օր. Մատինեանց Սաթինիկ 1 ր., օր. Մարիամ Ռոստովեանց 1 ր., օր. Եւգենիա Աբրամեանց 20 կ., օր. Կատարինէ Սունդուկեանց 50 կ., օր. Տէր-Յովսէփեանց 50 կ., օր Տէր-Աստուածատուրեանց 1 ր., օր. Այվազեանց 1 ր., օր. երկու քոյր Բուդաղեանց 1 ր., օր. Բուտուլեանց 20 կ., օր. Աստուածատուրեանց 40 կ., օր. Սունդուկեանց 50 կ., օր. Մարիամ Ջանշեանց 1 ր., օր. Մելիք Նուբարեանց Սոֆիա 1 ր., օր. Նունէ Սարուխանեանց 1 ր., օր. Սոֆիա Գուլուլեանց 1 ր., օր. Աղէքսանդրա Ներսէսեանց 40 կ., օր. Կուզանեանց 20 կ., д-ца Анна Семенова 10 к., д-ца Екатерина Санджанова 40 к., օր. Եղիսաբէթ Կուզանեանց 40 կ., д-ца Александра Шкорбанова 15 к., д-ца Вѣра Ламанова 20 к., д-ца Анна Штеинъ 50 к., տիկին Նունէ Նուրեանց 2 ր., տիկին Սոֆիա Կիրակեան 3 ր., տիկին Թալալա Էրեանցեանց 3 ր., Աղէքսանդր Մաղաթեանց 1 ր., Նիկողայոս Դաւիթեանց 1 ր., Արշակ Տուլայեանց 3 ր., Տարկուլօվ 1 ր., Աբուէմ Լիսինով 1 ր., տիկին Աննա Եազուփեանց 3 ր.։ Գումարն է 83 ր. 30 կ.։

Օրիորդ Վարդանույշ Օրբէլի

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

—

«С.-Петербургскія Вѣдомости» լրագիրը յայտնում է որ Վէրա Զասուլիչի Ս. Պետերբուրգի մէջ կալանաւորվելու լուրը սուտ չէ։

—

Ստացանք պ. բժիշկ Բ. Նաւասարդեանից 500 րուբլ հետեւեալ նամակով։ «Երախտագիտութեամբ հոգուս և սրտիս պատիւ ունիմ յանձնել «Մշակի» ուսումնաձաւալ «Արարատեան» ընկերութեանը հասցնելու 500 րուբլ, որ նուիրում է հայրս, վաղարշապատցի Աբրահամ Նաւասարդեանը։» Չենք կարող մեծ համակրութեամբ չը վերաբերվել այդ առատաձեռն նուէրին, մանաւանդ որ լսում ենք թէ պ. Աբրահամ Նաւասարդեան, բացի այդ 500 րուբլուց, դարձեալ այս օրերս նուիրեց 500 ր. յօգուտ Վանի սովեալների և այդ գումարը հասցրել է «Փորձ» ամսագրին։ Թող Թիֆլիսի հարուստները օրինակ առնեն մի գիւղացուց որ ազգասիրական զգացմունքից դրդված նուիրում է մի անգամից 1000 րուբլ ազգօգուտ գործերի համար։

—

Պ. Մնացական Սարգսեան, որ տարաւ 500 րուբլ «Մշակի» պրեմիան, փողը ստանալուց յետոյ նուիրեց այդ գումարից 50 րուբլ յօգուտ Վանի սովատանջների։

—

Լսում ենք որ Կովկասեան ցէնզուրական կոմիտէտի դատի քննութիւնը «Մշակի» խմբագրութեան դէմ նշանակված է ԹԻՖԼԻՍԻ նահանգական դատարանում մայիսի 22-ին։

—

Մարտի 3-ին կրկին բաւական շատ ձիւն եկաւ ԹԻՖԼԻՍՈՒՄ։ Բայց մի օրից յետոյ ձիւնը կրկին հալվեց և սաստիկ ցեխ գոյացաւ փողոցներում։

—

Մարտի 2-ին Արծրունու թատրոնում վրաց դրամատիկական խումբը մի ներկայացումն տուեց։ Ներկայացումն շատ աջող անցաւ։

—

Երէկ, մարտի 5-ին կրկին փոխադրեցինք հեռագրով Կ. Պօլիս 1000 րուբլ յօգուտ Վանի սովատանջների։ Այդ նուիրատուների ցուցակներից շատերը դեռ ևս տպված չեն։ Հետզհետէ կը տպենք այդ ցուցակները։ Ուրեմն մինչև այժմ, երեք շաբաթվայ ընթացքում ուղարկեցինք յօգուտ Վանի սովեալների 6000 րուբլ։ Դարձեալ մնում է խմբագրութեան մէջ 442 րուբլ, 12 կոպէկ։

—

Ստացանք ՉԻԳԻՇԼԱՐԻՑ անյայտ անձինքներից 26 ր. յօգուտ «Արարատեան» ընկերութեան։

—

Մի չուչեցի Մ. Կ. գտաւ ԹԻՖԼԻՍԻ ժողովարանի դռների առջև մի ոսկեայ ժամացոյց, որ յայտնվեցաւ թէ պատկանում է տ. Աննա Բուդաղեանին։ Տիկնոջը ժամացոյց վերադարձնելով, պ. Մ. Կ. ստացաւ նրանից 10 ր. վարձատրութիւն։ Այդ 10 ր. նա այժմ ուղարկել է մեզ խնդրելով հասցնել յօգուտ Վանի սովեալների։

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԱՒՍՏՐՕ-ՈՒՆԳԱՐԻԱ

—

Աւստրօ-Ունգարիայի զինուորական պատրաստութիւնների մասին լրագիրները հետեւեալ տեղեկութիւններ են հաղորդում։

Մօտենում է այն ժամը, երբ Աւստրօ-Ունգարիան ստիպված կը լինի կռուել Ալբանեան միութեան հետ։

Նօվօ-Բազարի սանջակում զինուորական նշանաւոր պատրաստութիւններ են տեսնվում։ Վիեննայից փետրվարի 15-ից հեռագրում են, որ հաստատվում է վաղուց տարածված այն լուրը, թէ Ալբանեան միութիւնը կենտրոնացրել է 12000 զօրք, որի թւում գտնվում են 1,500 մարդիկ Մուխտար-փաշայի կանօնաւոր զօրքերից, որոնք ալբանացիներին սովորեցնում են պատերազմական գործողութիւններ։ Այդ տեղեկութիւնները ստացվում են ամենահաւատարիմ աղբիւրներից և հաստատում են, որ Աւստրօ-Ունգարիայի դրութեանը Բօսնիայում և Հերցեգովինայում և առհասարակ Թիւրքաց պետութեան սահմաններում վտանգ է սպառնում։

Գուսինիէն և Պլավան Չերնօգորիային յանձնելու առիթով այդ իշխանութեան և Ալբանեան միութեան մէջ պատահած անբաւականութիւնները վաթարացնում են Աւստրօ-Ունգարիայի դրութիւնը։ Բացի այդ, եթէ կռիւ պատահի ալբանացիների և աւստրիացիների մէջ, Հերցեգովինայի և Բօսնիայի բնակիչները, որոնք նուաճված են աւստրիացիների զէնքի ուժով, անկասկած կը միանան ալբանացիների զօրքի հետ։ Պէտք է խոստովանել, որ Թիւրքաց պետութեան գործերը չափազանց խռճռճված են և թէպէտ Չերնօգորիայի, Բօսնիայի, Հերցեգովինայի և Ալբանեան միութեան հողերի մէջ պատրաստվող անցքերը հարուած կը տան այդ պետութեանը, բայց մի և նոյն ժամանակ նոքա կը վնասեն և Աւստրօ-Ունգարիային, թուլացնելով նրա քաղաքական և ֆինանսական դրութիւնը։ Դեռ նորերումս աւստրիական պետական մարդիկ հանգստացնող ճառեր էին կարդում, հաւատացնելով որ խաղաղութիւնը անպատճառ կը պահպանվի և դատապարտում էին Աւստրօ-Ունգարական զօրքերի շատացնելու միտքը, որ համակրութեամբ ընդունվել էր թէ պալատում և թէ զինուորական շրջաններում։ Դեռ նորերումս աւստրօ-ունգարական ազատ մամուլը վրդովված էր այդ պետութեան զինուորական ոյժերի մեծացնելու վայրենի մտքից, մտնացոյց լինելով հարկերից ծանրաբեռնված և երկրի անպտղաբերութենից աղքատացած ազգաբնակութեան թշուառ դրութեան վրա, գործարանական և արդիւնաբերական գործունէութեան կանգնելու վրա։ Իւրաքանչիւր բարեմիտ և խոհեմ մարդ անհրաժեշտ էր համարում խաղաղութիւնը և պետական ծախսերի քչացնելը։

Այժմ այդ խաղաղութեանը դարձեալ վտանգ է սպառնում։ Դարձեալ պատերազմ է սպասվում ալբանացիների և գուցէ Բօսնիայի և Հերցեգովինայի ապստամբված ազգաբնակութեան դէմ, այն երկրների ապստամբների դէմ, որոնց նուաճելու համար 100,000,000 գուլդէն փող ծախսվեցաւ և բազմաթիւ աւստրիացիների արիւն թափվեցաւ։

Եթէ Աւստրօ-Ունգարիան իր արտաքին քաղաքականութեան մէջ աւելի ինքնուրոյն լինէր, երկու կամ երեք ամիս առաջ կարող էր ազատվել այն ծանր դրութենից, որից նա ոչինչ օգուտ չէ կարող քաղել և որի պատճառով կարող է շատ բանից զրկվել. նրան սպառնում է Բօսնիայի և Հերցեգովինայի կորուստը և պետական սնանկութիւնը։ Դեռ այն ժամանակ երբ սկսվեցան անբաւականութիւններ Չերնօգորիայի և Թիւրքիայի մէջ ալբանացիների շնորհիւ, Աւստրօ-Ունգարիան պէտք է նախատեսէր, որ պետութեան ուղղակի շահերը պահանջում են ամենառանդոտ և գործնական կերպով պաշտպանել Թիւրքիայի առաջ Չերնօգորիայի իրաւացի և օրինաւոր պահանջները, որոնք ներկայացրած էին թէ Դիվանին և թէ ալբանեան միութեան նշանաւոր առաջնորդներին և որոնք հիմնված էին 1878 թուականի դաշնագրի ճիշդ և անվիճելի որոշումների վրա։ Այն ժամանակ ոչ Թիւրքիան և ոչ Ալբանեան միութիւնը չէին կարողացել կենտրոնացնել Չերնօգորիայի սահմանների մօտ զինուորական նշանաւոր ոյժեր, այժմեան պէս չէին հաւատացած, որ կռիւը իրանց համար բարեյաջող հետեւանքներ կունենայ, չէին համոզված, որ կարող են խլել Չերնօգորիայից այն, ինչ որ նրա օրինաւոր սեփականութիւն է, ինչ որ նա ստացել է 1876, 1877 և 1879 թուականների պատերազմներին իր հերոսական մասնակցութեան համար։ Դեռ այն ժամանակ կարելի էր նախատեսել, որ ալբանացիների մօտենալը աւստրիական զօրքերով գրաւած երկիրներին կարող է ապստամբեցնել Բօսնիայի և Հերցեգովինայի նորերումս նուաճված բնակիչներին, որոնք չափազանց ատում են աւստրիական լուծը, որ դրանք կարող էին նորից յուսադրվել ազատութիւնը ձեռք բերելու համար և որ դրա հետեւանքը կը լինէր ապստամբութիւն, արիւնհեղութիւն, մահուան պատիժներ և այլն։ Երկու կամ երեք ամիս սրանից առաջ կարելի էր բոլոր այս դժբաղդութիւնների առաջն առնել, եթէ աւստրօ-ունգարական կառավարութիւնը համարձակ պաշտպանէր Չերնօգորիայի պահանջները, եթէ ձնշումն գործէր Բ. Դրան վրա, եթէ Իտալիայի և Ռուսաստանի հետ ձեռք ձեռքի տուած գնար։ Բայց աւստրօ-ունգարական առաջին մինիստրը աւելի լաւ համարեց Բերլինից եկած ցուցմունքներին և ներշնչումներին հետեւել, իսկ Գերմանիայի շահերը պահանջում են Աւստրօ-Ունգարիային քշել դէպի Արեւելք և որքան հեռու նա գնա, Գերմանիայի համար այնքան լաւ է։

Այսպիսի դժուար դրութենից Աւստրօ-Ունգարիան դեռ ևս կարող է դուրս գալ, եթէ նա կը պաշտպանի Նիկօլայ իշխանի պահանջները և իր զօրքերը կը կենտրոնացնի Ալբանիայի սահմանների մօտ Չերնօգորիային զինուորական օգնութիւն հասցնելու նպատակով։

«ՄՇԱԿԻ» ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՍԵՓԱԿԱՆ ԹՂԹԱԿՑԻՑ

ԲԱԳՈՒ, 6 մարտի։ Այսօր փոխադրեցինք ձեր անունով 6000 րուբլ, որ ստորագրութեամբ հաւաքվեցաւ յօգուտ Վանի սովատանջների։ Խնդրում ենք ամենակարճ ժամանակում և ամենահաստատ ճանապարհով հասցնել այդ գումարը ուր հարկն է։ Ստորագրութիւնը շարունակվում է։

Խմբագիր—Հրատարակող ԳՐԻԳՈՐ ԱՐԾՐՈՒՆԻ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՆԵՐԿԱՅ 1880 ԹՒՈՒՄ ԿԸ ՏՊԱԳՐՎԻ

„ԿԱՅԾԵՐ“

ՎԷՊ ՏԱՃԿԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ԿԵԱՆՔԻՑ

Հեղինակութիւն ՐԱՖՖԻ

Վէպը բաղկացած կը լինի երկու առանձին հատորներից. իւրաքանչիւրը կը բովանդակէ մօտաւորապէս 400 տպագրված երեսներ: Ամեն մէկ հատորի գինն է 1 ր. 50 կ., իսկ միասին 3 ր.: Մէկ հատորի համար առանձին ստորագրութիւն չէ ընդունվում:

Ստորագրվել կարելի է ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒՄ այն պարոնների մօտ, որոնք բարեհաճել են բաժանորդներ հաւաքել «ԿԱՅԾԵՐԻ» տպագրութեան համար, իսկ ԹԻՖԼԻՍՈՒՄ պէտք է դիմել «Մշակի» խմբագրատանը Ց. ՄԷԼԻՔ-ՑԱՆԿՈՒԵԱՆԻՆ:

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ՝

1. Երգնկեանց քաղհանայ—Մանկական երգարան, երգեր և պար-երգեր ընդունված է Ներսիսեան և Գայանեան դպրոցներում. գինն է . . — ր. 20 կ.
2. Մեծատուրեանց—Երգարան աղջկանց և աշակերտուհեաց հայկական ուսումնարանաց . . . . . 1 ր. — կ.
3. Բժիշկ Բ. Նաւասարդեանց Դիֆտերիտ բողպացաւ . . — ր. 25 կ.
4. Բժիշկ Գ. Տէր-Գրիգորեանց—Վարակիչ հիւանդութիւններ.

(Ծաղիկ, կարմրուկ, սկարլատին, բծաւոր տիֆ, անդրադարձ տենդ, դիֆտերիտ, ընդհատ տենդ, խոլերայ, դեղին տենդ, որովայնատիֆ և ժանտախտ:)

Սոցա յատկութիւններն, ծագման և տարածման եղանակներն և նախապաշտպանողական միջոցներ:

Վաճառվում են Զ. Գրիգորեանցի Կովկասեան գրավաճառանոցում:

8—8

Պատրաստի ունեմ ԹԱՐԳՄԱՆՎԱԾ և ՓՈԽԱԴՐԱՎԱԾ Թատրոնական ՊԻԵՍԱՆԵՐ, որոնք հայոց բեմի վրա ներկայացնելու համար ՅԱՐՄԱՐ են: Պիեսաներից ՄԻ ՔԱՆԻՍԸ ԹԻՖԼԻՍՈՒՄ միայն ներկայացրած են, միւսները ոչ մի տեղ ՉԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՐԱԾ: Ցանկացողները իւրաքանչիւր պիեսայից կարող են ստանալ մի մի ՕՐԻՆԱԿ, վճարելով ԱՐՏԱԳՐԵԼՈՒ վարձը և ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆ համար փոքր ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹԻՒՆ պէտք է դիմել հետևեալ հասցէով. Тифлисъ. Редакція «Мшакъ» ОВАНЕСУ-ТЕРЪ-ГРИГОРІАНЦЪ.

3—5

Փետրվարի 12-ից ԲԱՑՎԵՑ իմ՝ Սոլոլակում ԲԱՏՕՎԻ տանը ԿՕՆԴԻՏԵՐԻ և ՀԱՑԱՐԱՐԻ (пекарня) մագազին «ВАРШАВСКАЯ ПЕКАРНЯ» վերնագրովը, որտեղ կը վաճառվին զանազան տեսակ խմորեղէններ, նոյնպէս կը վաճառվին զանազան տեսակ կօնֆէտներ արժան գնով. թէ փոքր և թէ մեծ քանակութեամբ ցանկացողները կարող են ստանալ ԻՄ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՑ: Օտար քաղաքացիք կարող են դիմել հետևեալ հասցէով. СОЛОЛАКИ, ВЪ ВАРШАВСКОЙ ПЕКАРНИ Мартиросу Ахназарову. Պատուէրները կը կատարվեն ամենայն ճշտութեամբ, գնողներին մեծ զիջումն անելով և փոստի ծախսը մեզ վրա առնելով. կօնֆէկտների գինը ֆունտը 40 կօպէկից մինչև 1 ր..

ՆԵՐՍԻՍԵԱՆ հայոց ազգային Հոգևոր ԴՊՐՈՑՈՒՄ, հոգաբարձական խորհրդարանի մէջ գալոց ՄԱՐՏ ԱՄՍՈՅՑ 12-ին, երեկոյեան ժամը 7-ին, կը լինի ԱՃՈՒՐԴ (առանց կրկնաճուրդի) կապալով տալու Թէլէթի սուրբ Գէորգայ ուխտատեղւոյ գալթումը ՄԻ ԿՐՊԱԿ ԻՐԱ ՄԻ ՍԵՆԵԱԿՈՎ: Պայմանաթուղթը կարելի է կարդալ հոգաբարձութեան դիւանատան մէջ ամեն օր բացի կիւրակէից և տօներից, առաւօտեան 10-ից ց12 ժամը:

Անդամ Հոգաբարձութեան՝ Ար. Նահապետեանց

ԲԺՇԿԱՆՈՑ

ՀԻՒԱՆԴՆԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ 9-ԻՑ ՄԻՆՉԵՒ 1 ԺԱՄԸ:

Երկուշաբթի. Գավրօնսկի կանանց հիւանդ. Գօրալևիչ ներքին հ., Ռօտինեանց կանանց և երեխաների հ., Քիւչարեանց խիրուրգիական և աչքերի հ., Շտեյմբօրսկի վեներական և կաշու հ., Բաբայեան ջղային և հոգեկան հ.:

Երեքշաբթի. Մինկեվիչ խիրուրգիական հ., Վզորօվ վեներական և բողաջի հ., Րէյխ աչքի հ., Բախուտով մանկաբարձական, կանանց և երեխաների հ., Կրասնօգլեադօվ, Լիսիցեվ և Վերմիշեվ ներքին հ.:

Չորեքշաբթի. Լիսիցեվ և Բուդկօվսկի ներքին հ., Շտեյմբօրսկի վեներական և կաշու հ., Աստուածատուրօվ կանանց հիւանդութիւնների:

Հինգշաբթի. Վզորօվ վեներական և բողաջի հ., Ռօտինեանց կանանց և երեխաների հ., Լիսիցեվ և Վերմիշեվ ներքին հ., Քիւչարեանց սիֆիլիսի և սեռական օրգանների հ.:

Ուրբաթ. Գավրօնսկի կանանց հ., Մինկեվիչ խիրուրգիական հ., Կրասնօգլեադօվ և Լիսիցեվ ներքին հ., Բախուտով մանկաբարձական, կանանց և երեխաների հ., Շտեյմբօրսկի և Աստուածատուրօվ վեներական և կաշու հ., Բաբայեվ ջղային և ներքին հ.:

Շաբաթ. Լիսիցեվ և Վերմիշեվ ներքին հ., Բաբօվ կուրծքի հ., Եանկօվսկի վեներական և կաշու հ.:

Բացի այդ բժիշկ Վզորօվ բժշկանոցի մէջ ընդունում է անվարձ աղքատ հիւանդներին ամենայն օր երեկոյեան 4—6 ժամը:

Բժիշկ Բաբաեվ չորեքշաբթի օրերը առաւօտեան 9-ից մինչև 11 ժամը ընդունում է իր տանը բժշկանոցի հիւանդներին էլէկտրիական բժշկութեան և ներքին հ. համար: Բնակարանը գտնվում է Սերգիեվսկայա փողոցի վրա, Բայանդուրովի տանը:

Ատամնաբոյժ Օրբելու աղքատ հիւանդներին բժշկանոցի տոմսակով ընդունում է ամենայն օր, ամենայն ժամանակ:

Բացի կիրակի օրերից ամենայն օր առաւօտեան 9—11 ժամը բժշկանոցում լինում է մանկաբարձ կին հիւանդ կանանց ընդունելու համար:

Բժշկանոցի դիրեկտոր Լիսիցեվ:

1880 г. ПОДПИСКА НА ГАЗЕТУ. 1880 г.

Съ 1-го марта 1880 г. будетъ выходить въ форматѣ нашихъ дорогихъ и больших газетъ—недорогое періодическое изданіе подъ названіемъ.

РУССКАЯ ГАЗЕТА

ПОЛИТИЧЕСКАЯ, ОБЩЕСТВЕННАЯ, ЭКОНОМИЧЕСКАЯ И ЛИТЕРАТУРНАЯ.

Каждый № „Русской газеты“ будетъ вмѣщать въ себѣ **двадцать четыре колонны плотнаго шрифта** или около **четырехъ тысячъ** строкъ текста **въ стихахъ и прозѣ, живаго и разнообразнаго содержанія.**

„Русская газета“ будетъ выходить листами большаго формата: по воскресеньямъ, вторникамъ, средамъ, четвергамъ и субботамъ; по понедѣльникамъ же и пятницамъ о выходящихъ событіяхъ и особенно замѣчательныхъ случаяхъ, будутъ печататься особыя прибавленія.

Каждый мѣсяцъ (перваго числа) всѣмъ подписчикамъ на „Русскую газету“ будетъ безплатно разосланъ „ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ЛИСТОКЪ“,*) состоящій изъ прекрасно исполненныхъ рисунковъ замѣчательныхъ событій и происшествій истекшаго мѣсяца, портретовъ выдающихся личностей и т. п.

Кромѣ того, къ концу года, годовымъ подписчикамъ, будетъ безплатно разосланъ „АЛЬБОМЪ СТРАНСТВУЮЩАГО ХУДОЖНИКА“, въ которомъ—карандашемъ, перомъ, рѣзцомъ и кистью (посредствомъ олеографіи, хромолитографіи, литографіи и гравированія) изобразятся: сцены изъ общественной, частной, служебной, уличной и охотничьей жизни. копіи съ картинъ и другихъ образцовыхъ произведеній русскихъ художниковъ; типы разновидной толпы; каррикатуры и проч.

Въ первыхъ числахъ декабря текущаго года, всѣмъ подписчикамъ „Русской газеты“, будетъ безденежно разосланъ РОСКОШНО ИЗДАННЫЙ „ИЛЛЮСТРИРОВАННЫЙ СЕМЕЙНЫЙ КАЛЕНДАРЬ“ на 1881 годъ.

Редакція въ новомъ составѣ своихъ содрудниковъ считаетъ долгомъ заявить, что „Русская газета“ съ перваго марта настоящаго года будетъ издаваться въ другомъ видѣ и приложитъ всѣ старанія, чтобы изданіе „Русской газеты“ удовлетворяло разнообразнымъ требованіямъ публики. Благодаря самому живому участію которое принимаютъ въ изданіи газеты извѣстныя силы литературнаго и ученнаго міра, редакція вполнѣ убѣждена, что „Русская газета“ съ настоящаго года получитъ то значеніе, какое она должна имѣть для своихъ читателей и какого она до сихъ поръ не имѣла.

Новая редакція „Русской газеты“ положитъ всѣ свои силы на то, чтобы страницы ея изданія были живымъ выраженіемъ „злобы дня“ и „духа времени“. Всѣ проявленія въ разносословной и разнохарактерной жизни русскаго общества, какъ въ столицахъ, такъ въ губернскихъ и уѣздныхъ городахъ и во всѣхъ захолустьяхъ провинціальной глуши, будутъ изображаться съ фотографической точностію.

Мы нестанемъ подбирать факты и окрашивать ихъ въ излюбленный какой либо цвѣтъ, но будемъ представлять на судъ общественнаго мнѣнія всякое крупное и мелкое явленіе въ томъ видѣ, въ какомъ оно представляется нашимъ глазамъ.

Въ своей дѣятельности по изданію „Русской газеты“ мы беремъ за образецъ заатлантическихъ нашихъ сосѣдей -американцевъ, у которыхъ несуществуетъ, такъ называемой, „поблажки“ и у которыхъ непринято за правило говорить одно только хорошее, а о дурномъ—умалчивать. Всякій фактъ будетъ изображаться такъ какъ онъ есть на самомъ дѣлѣ, такъ сказать, недрапированнымъ, обнаженнымъ.

Вдаваясь во всѣ жизненые вопросы русскаго общества, мы конечно не оставимъ безъ вниманія нужды и интересы, общественную и частную жизнь нашего духовенства и употребимъ всѣ зависящія отъ насъ мѣры къ раскритію тѣхъ давно сложившихся роковыхъ причинъ, которыя служатъ тормазомъ для сближенія его съ остальнымъ обществомъ и для улучшенія его матеріальнаго положенія.

Мы отведемъ въ „Русской газетѣ“ приличное мѣсто и для обсужденія тѣхъ вопросовъ, которые могутъ интересовать военное сословіе.

Имѣя въ виду не одну интелегентную, но массу читающей публики, мы будемъ стремиться къ тому, чтобы каждая статья въ „Русской газетѣ“ была написана живо, легко, занимательно и общепонятно. По всѣмъ вопросамъ политической, экономической, общественной, ученой, литературной и художественной жизни мы будемъ говорить простымъ языкомъ, неиспещряя своихъ произведеній цитатами и неподавляя ихъ ученостью и лукавымъ мудрствованіемъ.

Полнота, достовѣрность и свѣжесть извѣстій будетъ поставлена нами на первый планъ. Для достиженія этой цѣли мы сгруппировали около себя цѣлый кружокъ корреспондентовъ и репортеровъ.

Отличительной чертой нашего изданія будетъ животрепещущій интересъ минуты и быстрое всестороннее ознакомленіе публики со всѣми явленіями въ нашемъ обществѣ.

„РУССКАЯ ГАЗЕТА“ БУДЕТЪ СОДЕРЖАТЬ

I. Правительственныя распоряженія и постановленія. Отчеты административныхъ мѣстъ и лицъ. Свѣдѣнія о пребываніи Высочайшихъ особъ.

II. Политика. Обозрѣніе иностранной и внутренней политической жизни. Статьи по разнымъ государственнымъ, политико-экономическимъ и общественнымъ вопросамъ.

III. Биржа и капиталъ. Денежный рынокъ. Заграничная и внутренняя биржевая хроника. Дѣятельность банковъ, акціонерныхъ обществъ и другихъ учрежденій. Акцизы.

IV. Торговля и промыслы. Товарный рынокъ и торговая хроника. Фабричное, заводское и ремесленное дѣло. Кустарная промышленность.

V. Жизнь. Явленія въ общественной и частной жизни. Происшествія въ Россіи. Корреспонденціи. Вѣсти изъ провинціи. Случаи, слухи и курьезы.

VI. Наука и Изобретенія, открытія и искуства по всѣмъ отраслямъ знаній заграницей и въ Россіи.

VII. Хозяйство. Народное, домашнее, военное, церковное. Городское и сельское благоустройство. Санитарныя и гигіеническія нужды.

VIII. Литература. Романы, повѣсти, разсказы, очерки, сцены, стихотворенія—оригинальные и переводные. Путешествія. Фельетоны. Журналы и газеты. Біографіи.

IX. Театръ и музыка. Разборъ пьэсъ. Оцѣнка игры артистовъ на столичныхъ и провинціальныхъ театрахъ, собраніяхъ, вечерахъ и пр.

X. Судъ. Процессы въ коммерческихъ судахъ, въ общихъ и мировыхъ судебныхъ учрежденіяхъ.

XI. Исторія и статистика. Историческіе и этнографическіе очерки.

XII Свѣдѣнія: желѣзно-дорожныя, судебныя, почтовыя и другія. Телеграммы.

ПОДПИСНАЯ ЦѢНА:

Безъ доставки:		Съ доставкой или пересылкой:	
На годъ (съ 1 марта 1880 по 1 марта 1881)	6 р. 50 к.	На годъ	8 р. —
„ ½ года	3 р. 50 к.	„ ½ года	4 р. 25
„ 3 мѣсяца	2 р. — к.	„ 3 мѣсяца	2 р. 50
„ 1 мѣсяцъ	1 р. — к.	„ 1 мѣсяцъ	1 р. 15

ПОДПИСКА ПРИНИМАЕТСЯ

Въ Москвѣ: въ конторѣ изданія „Русской газеты“ типографія **Императорскихъ** Московскихъ театровъ, у Зоологическаго сада, д. И. И. Смирнова; въ книжномъ магазинѣ И. И. Смирнова, на углу Охотнаго ряда и Моховой улицы, д. Корзинкина. Въ конторѣ редакціи: Никитская, противъ Никитскаго монастыря, д. княженъ Вадбольскихъ и у всѣхъ извѣстныхъ книгопродавцевъ.

Въ С.-Петербургѣ: въ отдѣленіи конторы „Русской газеты“ при книжномъ магазинѣ Карбасникова и у другихъ извѣстныхъ книгопродавцевъ.

Иногородныхъ просимъ исключительно обращаться въ контору изданія „Русской газеты“ Москва, типографія Императорскихъ Московскихъ театровъ, у Зоологическаго сада, д. И. Смирнова.

*) Первый листъ котораго преимущественно будетъ посвященъ торжеству 19 февраля, сего года, по случаю благополучнаго 25-ти лѣтняго царствованія Государя Императора, съ его портретомъ.

13-դ ԼԷՅԲ-ԳՐԵՆԱԴԵՐԵԱՆ Նորին Մեծութեան ԳՈՒՆԴԸ խնդրում է ցանկացող անձանց ԿԱՊԱԼՈՎ վերցնել այդ գունդին ՄՍԻ և զանազան ՊԱՇԱՐԵՂԷՆՆԵՐԻ հասցնելը, դիմել գունդին ՄԱՆԳԼԻՍ: Աճուրդը կը սկսվի ներկայ տարվայ ԱՊՐԻԼԻ 1-ին և կը շարունակվի մինչև ապրիլի 15-ը:

4—4 (2)

«ԱԼԱԶԱՆ» ֆիրմայով Կախեթու գինիները գինեվաճառանոցում ստացված են զանազան տեսակ ԳԻՆԻՔ, իշխան Լևոն ՋԱՆԴԻԵՐՈՎԻ սեփական ՊԱՐՏԻԶԻՑ: Ցածր արժողութեան գինիքը 20—30 կ., միջակը 30—60 կ., բարձրը 60 կ. մինչև 1 ր. ամանից առանց. Գինեվաճառանոցը գտնվում է Սոլոլակում, իշխան Միքայէլ Սումբատովի տան տակը:

1—2